

PUSULA

Nisan 2022 - 14. Sayı

Enise MOLLA AHMET - Gülsüm HÜSEYİN - Hatice KADRİ - Pelin KOCA MOLLA
Seher AHMET - Sevkan TAHSİNOĞLU - Şükriye MEMET - Yıldız CAFER

YTB BAŞKAN VEKİLİ
SAYIN ABDULHADI
TURUS'DAN
DERNEĞİMİZE
ZİYARET

BALKAN KOLUNDA
KADIN OLMAK
EKİBİNDEN İFTAR
YEMEĞİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GENÇLİK VE SPOR
BAKANI SAYIN MEHMET
KASAPOĞLU'NDAN
BATI TRAKYA ZİYARETİ

İÇİNDEKİLER

GÜNCEL KONULAR /

BALKAN KOLUNDA KADIN OLMAK EKİBİNDEN İFTAR YEMEĞİ.....	1
İSKEÇE BÖLGESİ SİYASETÇİLERİYLE İFTAR YEMEĞİ.....	1
YTB Başkan Vekili Sayın Abdulhadi TURUS'dan Derneğimize Ziyaret.....	2
Genç Akademisyenler Topluluğu Atina Şubesi'nden İstanbul Kültür Gezisi.....	2
Sayın Ayşe Betül KASAPOĞLU'ndan Derneğimize Ziyaret.....	3
Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Mehmet KASAPOĞLU'ndan Batı Trakya Ziyareti.....	4

ÖZGÜN BÖLÜM /

Hiç VE GÜÇ.....	5
-----------------	---

DİN VE ÇOCUK /

DİN VE ÇOCUK.....	6
-------------------	---

GELENEK VE GÖRENEKLERİMİZ /

RAMAZAN VE BAYRAM GELENEKLERİMİZ.....	8
---------------------------------------	---

ÇOCUK GELİŞİMİ /

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE YARATICILIK.....	9
---	---

EĞİTİM /

ASPERGER SENDROMU.....	10
------------------------	----

YÖRESEL LEZZETLER /

RAMAZAN TATLISI "LOKMA".....	11
------------------------------	----

SAĞLIK /

ÇOCUKLARDA DIŞ SAĞLIĞI.....	12
-----------------------------	----

DOĞA /

BATI TRAKYA'DA ORMANCILIK.....	14
--------------------------------	----

SİZİN KALEMİNİZDEN.....	16
-------------------------	----

BALKAN KOLUNDA KADIN OLMAK EKİBİNDEN İFTAR YEMEĞİ

İskeçe Müftülüğü ve Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği tarafından yürütülen "Balkan Kolunda Kadın Olmak" projesinin katılımcıları 9 Nisan Cumartesi günü iftar yemeğinde bir araya geldi. İftara, T.C. Gümülcine Başkonsolosu Sayın Murat ÖMEROĞLU, İskeçe Müftüsü Ahmet METE, BTAYTD Başkanı Hüseyin BALTACI, İskeçe Milletvekili Hüseyin ZEYBEK, Mustafçova Belediye Başkanı Rıdvan DELİ HÜSEYİN ve İTB Başkanı Ozan AHMETOĞLU katıldı.

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Başkanı Hüseyin BALTACI 19 Nisan Salı günü İskeçe bölgesi siyasetçileriyle iftar yemeğinde bir araya geldi.

YTB Başkan Vekili Sayın Abdulhadi TURUS'dan Derneğimize Ziyaret

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan vekili Abdulhadi TURUS, Kültür ve Sosyal İlişkiler Daire Başkanı Murat KAZANCI, Başkan Danışmanı Recep PAÇAMAN, YTB Uzmanı Fatih HAFIZ MEHMET, 25 Nisan 2022 Pazartesi günü derneğimize bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Kendilerine ziyaretlerinden ve hediyelerinden dolayı teşekkür ederiz.

Genç Akademisyenler Topluluğu Atina Şubesi'nden İstanbul Kültür Gezisi

Genç Akademisyenler Topluluğu Atina Şubesi 21-25 Nisan 2022 tarihleri arasında İstanbul'a bir kültür gezisi gerçekleştirmiştir. Üniversite öğrencileri tarihi yeniden öğrenmek, yaşatmak, kültürümüzü genişletmek ve ona olan bağlılıklarını arttırmak adına Türkiye'nin ve tarihin gözbebeği olan İstanbul şehrinde geçirdikleri 4 günlük geziyi Uluslararası Balkanlar Derneği Başkanı Sayın Salih DEMİR'in de rehberliği ile güzel anılar ve deneyimlerle sonlandırmışlardır.

Sayın Ayşe Betül KASAPOĞLU'ndan Derneğimize Ziyaret

26 Nisan 2022 tarihinde T.C. Gençlik ve Spor Bakanı sayın Mehmet Muharrem KASAPOĞLU'nun Batı Trakya'yı ziyareti esnasında değerli eşleri Ayşe Betül KASAPOĞLU derneğimize bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Batı Trakya Türk Kadın Platformu ev sahipliğinde, el sanatları hocalarının da hazır bulunduğu ziyarette derneğimizi Genel Sekreter Meltem GİRİTLİ temsil etmiştir. Sayın Ayşe Betül KASAPOĞLU'na ziyaretleri esnasında TC. Gümölcine Başkonsolosumuzun eşi sayın Aslı ÖMEROĞLU, T.C. Gümölcine Konsolosu sayın Neslihan ALTAY ve sayın Işık SADIK AHMET eşlik ettiler. Sayın Ayşe Betül KASAPOĞLU, Batı Trakya Kadınlarımızın el emeği göz nuru ile hazırladıkları eserlerden bazılarını görme fırsatı bulmuştur. Kendilerine bu ziyaretlerinden dolayı teşekkürlerimizi sunarız.

Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Mehmet KASAPOĞLU'ndan Batı Trakya Ziyareti

Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Mehmet KASAPOĞLU, 26 Nisan 2022 Salı günü Ramazan ayı münasebetiyle Batı Trakya'yı ziyaret etti. Bakan Kasapoğlu ve beraberindeki heyet ilk olarak T.C. Gümülcine Başkonsolosluğu'nu ziyaret etti. Gençlik ve Spor Bakanı Kasapoğlu burada Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif ve İskeçe Müftüsü Ahmet Mete ile görüştü. Ardından Mehmet Kasapoğlu Batı Trakya Türklerinin lideri merhum

Dr. Sadık Ahmet'in kabrini ziyaret etti ve kabri başında dua etti. Buradan Kırmahalle Camii'ne geçiş yapan heyet ikindi namazını kıldıktan sonra Gümülcine çarşısında gezdi. Bakan Kasapoğlu esnaf ile sohbet etme fırsatını buldu ve soydaşlarla hatıra fotoğrafı çekti. Kasapoğlu ve beraberindekiler BİHLİMDER'i de ziyaret etti. Bakan Kasapoğlu ve beraberindeki heyet Gümülcine Müftülüğü ile GTGB tarafından Gümülcine Türk Gençler Birliği bahçesinde düzenlenen iftar programına katıldı. Mehmet Kasapoğlu, Batı Trakyalı soydaşlarla iftarını açtı. İftar duasını İskeçe Müftüsü Ahmet Mete yaptı. Bakan Mehmet Kasapoğlu'na Batı Trakya ziyareti sırasında Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Burak Özügergin, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu, Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosu Murat Ömeroğlu, Bursa Osmaniye Belediye Başkanı Mustafa DüNDAR, Bursa Yıldırım Belediye Başkan Yardımcısı Ali Molla Salih, İpsala Kaymakamı Ekrem Güngör, Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Bursa Şube Başkanı Ali Eminlatif ve diğer yetkililer eşlik etti.

HIÇ VE GÜÇ

Görmek istediğimiz bize acı verse de, inatla gerçeği değil de onu görürüz. Bu zihnimizin bir oyunudur.

Oysa gönül gözümüzle bakarsak, görünenlerin altında yatan bir sürü duyguyu görebiliriz. Nedenleri, sebepleri, niçinleri daha iyi anlayabiliriz.

Zihnimiz bize her zaman kolay yolu sunar.

Genellikle duyduğumuzu, gördüğümüzü hiç irdelemeden, sorgulamadan kabulleniriz.

Çünkü insan zihni kolaya odaklı çalışır.

Evimizde düzen olması, işimizde düzen olması, hayatımızı gelişigüzel bir düzen içinde idame ettirme çabamız aslında hep kolayına kaçmak değil midir? Çocuklarımız bizim istediğimiz gibi olmalı, eşimiz bizim isteklerimize uymalı... Çoğu insan kendi kurmuş olduğu veya çevresinde kurulmuş olan düzene uygun yaşar. Toplumsal normlar tabii ki çok önemlidir. Saygı, sevgi, anlayış, hoşgörü... Bunları farkındalıkla yaşamak ve yaşatmak insan olarak bizim en önemli vazifemiz olmalıdır.

Ancak bunları bile çoğu zaman hiç düşünmeden kabulleniriveririz. Önümüze sunulan varolan düzenin değişmesinden kaygı duyarız. Yenilikler genelde bizi endişelendirir. Çünkü bağnaz bir şekilde düşünmek ve bu doğrultuda yaşamak sorumluluk almaktan, yenilikleri inceleyip, içinde bulunduğumuz düzenden daha iyi olup olmadıklarını sorgulamak zorunda kalmayız.

Oysa koskoca bir evrende bir insan olarak hem hiçliğimizin, hem de gücümüzün farkına vararak yaşamak olmalı hedefimiz.

Bir yandan bir hiç olduğumuzu kabullenmeli, bir yandan da kendimizdeki gücün farkına varmalıyız. Hiç.. Son nefesimizi verdiğimiz andan itibaren bu dünyadaki döngümüzü tamamlamış oluyoruz. Orada bu dünyadaki hiçliğimiz başlıyor. Ancak son nefesimize kadar, düşün gücümüzü en verimli şekilde kullanmakla yükümlüüz. Ve bu gücümüzü kullanarak, aklımıza, mantığımıza, kalbimize iyi gelmeyen şeyleri değiştirebiliriz. İçimizdeki endişelerin, kaygıların, fobilerin üstesinden gelebiliriz. Kolayına kaçmadan, mücadeleciler bir ruhla, aslında mutlu olmadığımız ama bize öyle sunulduğu için devam ettirmek zorunda hissettiğimiz bir çok olumsuz durumu değiştirebilir ve huzurlu, mutlu bir hale dönüştürebiliriz. Zihnimiz kolay olanı seçer. Biz ise zoru başarabilecek güce sahibiz. İster kişisel boyutta, ister toplumsal boyutta aleyhimizde olduğunu bile bile değişim yaratmaktan çekindiğimiz, içinde bulunduğumuz rehaveti kaybetmekten korktuğumuz için, öylece kabullendiğimiz bir çok durumu etkili yöntemler bularak lehimize dönüştürebiliriz. Başarılı oluruz olmayız o ayrı konu, ama en azından iç dünyamızda ve hatta çevremizde bir farkındalık yaratırız. Gerekirse başka yöntemler geliştirir, daha güzele ulaşmak için tekrar deneriz.

Hepimiz bir hiç, hepimiz bir güç...

DİN VE ÇOCUK

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Aylık Dijital Dergisi Pusula'nın Nisan sayısı için, Gümölcine S. Müftülüğü Din Eğitimsi Sayın Kevser PADALI MEHMET ile "Din ve Çocuk" üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik. Keyifli okumalar dileriz.

Çocukta dinî duygu ve düşünceler hangi yaşlarda başlar?

Öncelikle "din" olgusunu ele almakta yarar vardır. Din dediğimizde sadece şekle dayalı, ibadetlere hasrettiğimiz bir sistemi kastetmeyiz. Din, günlük hayatımızdaki davranışlarımızdan tutun, yemeden içmeye, insan ilişkilerine, aile hayatına, ahlâkî erdemlere ve dahası hayatımızın her alanına yön veren, rehberlik eden, güzellik katan bir yaşam kanunudur. Dolayısıyla din, içinde Allah tasavvuru ve inancını, güzel ahlâkî ve ibadetleri barındıran bir olgudur. Hayatımızın tümünü kapsayan bir yaşam biçimidir. Din fitrîdir. Elmalılı Hamdi Yazır'ın ifadesiyle güzel bir örneklendirme yapabiliriz: "Fitrîlik, bir tohumdan çimenin çıkması gibidir." der. Yani Allah'ın yarattığı fitratın içinde inanma ihtiyacı, yaratıcıya yönelme arzusu bir tohum gibidir, zaten vardır ve zamanı geldiğinde çimlenmeyi bekler. Örneğin çocuk, daha anne karnındayken annesinin okuduğu Kur'an-ı işitir, kıldığı namazı hisseder, ettiği dualara şahitlik eder. Doğunca kulağına ilk okunan ezandır. Günlük konuşmalarımızda sıklıkla kullandığımız "inşallah, maşallah" gibi ifadeler çocuklarımızın dinî literatüre aşına olmasına vesile olur. Dil gelişiminin ilerlemesi ile de duyduğu dinî hikâyeler ve ifadeler, dinî duygularının gelişimine zemin hazırlar. Soru sorma dönemi olarak nitelendirdiğimiz ortalama 4-5 yaşa gelince de merak kapısı açılmıştır ve şahit olduğu dinî ritüellerle ilgili, Allah ile ilgili soruları sıralamaya başlar. İçindeki din tohumlarının çimlenmeye başlaması da diyebiliriz.

Çocuklara hangi yaşlarda hangi dini temel ilkeler anlatılmalı ve öğretilmelidir?

Din eğitiminde neyi, ne zaman, ne kadar anlatmalıyız? Burada hazırbulunuşluk çok önemlidir. Yani çocuğumuza dinî bilgileri anlatmak için buna hazır olduğunu bilmek önemlidir. Bu hazır hale gelişi de içgüdüsel merak duygusu gelişmiş çocuğumuzun "soru sorma" döneminin başlamasıyla anlayabiliriz. Dinî ilkelerin öğretim sürecini şu şekilde ele alabiliriz: Okul öncesi dönem "sevdirme ve benimsetme" dönemidir. 7 yaştan ergenliğe kadar olan dönem ise "ibadetleri talim etme, alışma ve alışkanlık kazanma" dönemidir. Her çocuğun, ortalama 4-5 yaşlara gelince Allah'a dair merak ve soruları başlar. Çocuklarımız, Allah'la ilgili sorularına başlayınca onlara bu meraklarından ötürü takdir edici güzel sözler söyleyip, Esmâü'l Hüsnâ'dan destek almamızdır. Allah'ın sıfatlarıyla Allah'ı anlatmalıyız. Kâinatı tefekkür ederek yaratılardan Yaradan'ı tanıma metodunu kullanmalıyız. Peygamberlerin kıssalarını ise, bizlere rehber olarak gönderilmiş öğretmenler oldukları vurgulanarak anlatılabilir. Kur'an eğitimine dair yine okul öncesi dönemde oyunlar eşliğinde uygun materyallerle öğrenime başlanır. Namaz, oruç gibi dinî temel ibadetleri çocuklarımız aileleriyle deneyimledikleri, şahit oldukları için yine sevdirerek tanıtma ve öğretme yoluna gidilmelidir. İnanç değerlerimizin yanı sıra ahlâkî değerlerimizin kazandırılması da bu yaşlarda çok önemlidir. Çünkü karakterin % 85'lik kısmı, altın çağ olarak da nitelendirilen ilk altı yaşta inşâ edilir.

Çocukluk dönemi ve özellikle okul öncesi eğitim faaliyetlerinde din eğitiminde hangi yöntemler kullanılmalıdır?

Çocukluk ve okul öncesi dönemde eğitim faaliyetlerinde kullanılan bazı metodlardan bahsedelim: Örnek olma metodunu ele alırsak; öncelikle soyut bir kavram olan dinin, çocuk için elle tutulur gözle görülür hâlinin dini anlatan ve yaşayan kişiler olduğunu bilelim. Burada eğitimcinin davranışlarını çocuk dinle özdeşleştireceği için, eğitimcinin yüz ifadesi dahi çocuğun bir kanaat oluşturmasına etki

edecektir. O halde eğitimcilerin, çocuklar tarafından çok

iyi gözlemlenmesini fırsat bilip kazandırmak istediğimiz dinî değeri model yoluyla öğretebiliriz.

Sıklıkla kullanılan bir diğer yöntem ise hikâye yoluyla öğretimdir. Çocuklar hikâyeye dinlemeyi çok severler ve dinledikleri hikâyeleri içselleştirirler. Bizlere öğretmenler olarak gönderilen Peygamberlerin hayatlarını anlatabiliriz. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus, çocuğun gelişim seviyesine uygun olmayan yönleri anlatmaktan kaçınmaktır. Çünkü çocuk zihni, olayların diziminden çıkan sonuca değil, içerdiği duyguya odaklanır.

Bu sebeple sevgi merkezli yaklaşımla pozitif duygulanım oluşturan anlatımlar yapılmalıdır. Örneğin Hz. Yusuf a.s.'ın hayatını anlatırken, kardeşleri tarafından kuyuya atılması gibi olumsuz konuları değil de, onun nasıl Mısır'a yönetici olup kıtlık yıllarında çözüm bulduğuna, aklına ve ahlâkına vurgu yapılarak olumlu anlatımlar yapılmalıdır. Bir başka kullanılan metot uygulamalı eğitimidir ki bunda çocuğa kazandırılmak istenen davranış ve ibadetleri beraber yaparak benimsemesini sağlamaktır. Son olarak bu yaş grubunun en etkili öğrenme yolu olan oyunu aracı yaparak birçok dinî değerimizi sevdirecek, keyifle ve daha kalıcı bir şekilde öğretebiliriz. Sebeple sevgi merkezli yaklaşımla pozitif duygulanım oluşturan anlatımlar yapılmalıdır. Örneğin Hz. Yusuf a.s.'ın hayatını anlatırken, kardeşleri tarafından kuyuya atılması gibi olumsuz konuları değil de, onun nasıl Mısır'a yönetici olup kıtlık yıllarında çözüm bulduğuna, aklına ve ahlâkına vurgu yapılarak olumlu anlatımlar yapılmalıdır. Bir başka kullanılan metot uygulamalı eğitimidir ki bunda çocuğa kazandırılmak istenen davranış ve ibadetleri beraber yaparak benimsemesini sağlamaktır. Son olarak bu yaş grubunun en etkili öğrenme yolu olan oyunu aracı yaparak birçok dinî değerimizi sevdirecek, keyifle ve daha kalıcı bir şekilde öğretebiliriz.

Ailenin inanç gelişimindeki rolü nedir?

Aile, çocuğun ilk öğrenim yuvasıdır. Çocuk için bedenî ve ruhî her açıdan en mükemmel yetişme ortamı ailedir. Dolayısıyla çocuklarda dinî duygu ve inancın ortaya çıkabilmesi, içindeki 'din' tohumunun tomurcuklanıp yeşermesi için ailenin etkisi ve önemi elbette çok büyüktür. Nitekim çocuk, aileyi model olarak alır ve kazanımlarını ona sunulduğu şekilde yapar. Dinî duyguları ve düşünceleri, ailenin ona hissettirdiği, şahit ettirdiği, yönelttiğine göre şekillenir.

Çevrenin inanç gelişimindeki rolü nedir?

Aile kadar beraber vakit geçirilen, görüşülen çevrenin de inanç gelişimine etkisi vardır. Çocuk büyüdükçe, dinî algısı çevreden etkilenir. Şöyle ki taklit dönemi olarak isimlendirdiğimiz 2-6 yaş döneminde çevrede gözlemlediklerini taklit yoluna gider.

Ailelere çocuklarına bu yolda doğru rehber olabilmeleri için nasıl önerilerde bulunabilirsiniz?

•Çocuğumuzun fitrat programını keşfettikten sonra ona kazandırmak istediğimiz olumlu hasletlerin sadece anlatıcısı değil yaşayıcısı olalım. Hâl diliyle öğütleri vermek tesirli olur.

•Sevgi ile anlatan-öğreten, mütebessim çehreli rehberler olalım. Çocuk tarafından dinin somut hâli olarak görünen anlatıcılar olarak bizler, çocuğumuzun bu şekilde olumlu kodlamalar yapmasını sağlayalım. Dinin; sevgi, hoşgörü yolu olduğunu ve böylelikle pozitif duyguların kalplere yerleştiğini hissettirelim. Sevdirelim, nefret ettirmeyelim.

•Çocuklarımıza her şeyi birden öğretmeye-anlatmaya kalkışmayalım. Öğrenimin bir süreç işi olduğunu unutmadan, birey odaklı, seviyeye göre hareket ederek, tedricî aktarımlar yapalım. Zamana yayararak konuyu özümsemesine ve içselleştirmesine fırsat tanıyalım. İbadetler hususunda da alışkanlıkları tedricen kazandırmaya, kolaylaştırıp zorlaştırmamaya dikkat edelim.

•Çocuklarımıza Allah'ı anlatırken korkutarak değil sevdirecek anlatalım. O'nun bizleri çok sevdiğini, kâinattaki tüm güzellikleri bizi sevdiği için hazırladığını, bize hediye ettiğini söyleyelim. Herhangi bir konuda çocuğumuzu kesinlikle Allah ile korkutmamalıyız.

•Tefekkür yürüyüşleri yapalım ve çocuğumuzla kâinatı okuyalım. Böylelikle Rabbimizi tanıyalım. Sevgi temelli bir Allah inancı, çocuğumuzun ahlâk ve ibadet hayatında da olumlu sonuçlar getirecektir.

RAMAZAN VE BAYRAM GELENEKLERİMİZ

Ramazan ayı ve Ramazan Bayramı, bölgemiz Batı Trakya`da eski zamanlardan günümüze kadar gelenek göreneklerimizle yaşanıp kutlanmaya devam etmektedir. Geçirilen iki yıllık pandemi süreci bu gelenek ve göreneklerimizin bir kısmına gölge düşürmüş olsa da, toplum olarak bu ve bundan sonraki ramazan ve bayramları eski coşkusuyla yaşayacağımızın umudu içerisindeyiz.

Ramazanın yaklaşmasıyla yapılan çeşitli hazırlıkların başında hiç şüphesiz ramazan temizlikleri gelmektedir. Evler, camiler, mescitler temizlenerek ramazana hazırlanmaktadır. Ramazan ayı boyunca sahur vaktine yakın davul sesiyle uyanılarak sahur sofraları kurulur ve yemekler yenir. Günümüzden uzun zaman önce "ak iplik kara iplik" tabiri sahur vaktini belirlenmesinde kullanılan bir yöntem imiş. Eski zamanlarda, beyaz renk ile siyah rengin ayrımının yapılabilmesi kadar aydınlık olduğunda sahur vaktinin geldiği anlaşılırmış. Günümüzde bu yöntem kullanılmasa da yaşlılarımızın anlattığı ramazan gelenekleri arasında yerini almaktadır.

Ramazan ayı boyunca tutulan oruçlara en büyük tat katan kısım ise hiç şüphesiz kurulan iftar sofralarıdır. Yemek yemenin değil; paylaşmanın, birlik ve beraberlik içinde olmanın verdiği mutluluktur önemli olan o sofralarda. İftar

sofralarının toplumumuzda, dinî açıdan olduğu gibi kültürel açıdan da önemi büyüktür. Pandemi öncesi yaşanan ramazanlarda akraba, komşu ve dostlarla bir araya geldiğimiz, huzur ve bereketin olduğu iftar sofralarında buluşmanın özlemine yaşadık geçen iki yıllık süreçte.

Batı Trakya`da, görevlendirilen davulcuların davul çalmalarıyla açılır oruçlar. Davulculuk, bazı bölge ve köylerde bir kişi tarafından yapılabildiği gibi bazı bölge ve köylerde ise gençlerin sırayla yaptığı bir gelenektir. Bölgemizde ramazan ayına özgü bir başka gelenek ise Hoca Gezeği`dir. Hoca gezeği; eski zamanlardan günümüze kadar süregelen, sahur ve iftar vakitlerinde, köy halkının sırayla

imam, müezzin, davulcular ve varsa camide bulunan misafirler için hazırladığı yemektir. Yemek, o gün sırası gelen aile tarafından imkânı doğrultusunda hazırlanarak ev sahibi tarafından camiye veya cami odasına götürülür.

Batı Trakya`da, ramazan ayındaki geleneklerin yanı sıra bir de ramazan lezzetleri vardır. Hiç şüphesiz en başta aklımıza gelen ramazan pidesi ve lokma tatlısıdır. Eski zamanlarda, özellikle ramazan ayı için tahta leğenlerde yoğurularak hazırlanan ev yapımı makarna bir başka adıyla kesme ve kuskus ise bilhassa sahur sofralarında tüketilen yemeklerdendi.

Her akşam özenle hazırlanan iftar sofraları, davul ve ezan sesiyle açılan oruçlar, o sofralarda yapılan muhabbetler ve duyulan huzur bir başkadır.

Ramazan ayının sonlarına doğru ramazanın bitişinden dolayı duyulan hüznün ile bayramın yaklaşması ve bayram hazırlıklarının tatlı telaşı bir arada yaşanır.

Yapılan bayram temizliğinin yanı sıra arife günü bir başka geleneğimiz olan lokma çöreği yapılarak komşu ve akrabalara dağıtılır. Arife gününün bir başka geleneği de mezarlık ziyaretlerinin yapılmasıdır.

Bayramdan birkaç gün önce, ziyarete gelecek misafirlere ikram etmek üzere genellikle geleneksel ev baklavası veya oturtma (saraylı) tatlısı hazırlanır. Bayram sabahı, kılınan bayram namazının ardından ailecek yapılan kahvaltı ve bayramlaşma gerçekleşir. Ramazan ayı boyunca sırayla davulculuk yapmış köy gençleri, bayram sabahı hep birlikte tüm köyü davul çalıp mâni söyleyerek gezerler. Gençlere, ramazan ayı boyunca yapmış oldukları davulculuktan dolayı hediye ve para verilir. Çocuklar da gruplar halinde mahalleyi veya köyü gezerek büyüklerinin bayramını kutlarlar. Gelen çocuklara harçlık, çikolata, meyve suyu ikram edilir. Yapılan akraba ve komşu ziyaretleri ile bayram gelenekleri tamamlanır.

Bölgemizde yaşanan Ramazan ve Ramazan Bayramlarının tadı, gelenek ve göreneklerimizin güzelliği bir başkadır... Bu gelenek ve göreneklerin daha uzun yıllar boyunca hiç bozulmadan yaşatılması dileği ile...

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE YARATICILIK

Erken çocukluk döneminde çocuğun zihinsel, sosyal ve duygusal gelişiminin temelleri atılır. 0-3 yaşları çocukların beyin hücrelerinin en hızlı geliştiği dönemdir. Bu dönemde çocuklar kendilerine sunulan herşeyi çok hızlı öğrenebilirler. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki küçük yaşta çocukların yaratıcılıkları çok yüksektir. Bu yaş döneminde çocuğa yaratıcılığını geliştirici egzersizler yaptırılmadığı takdirde çocuğun yaratıcılığı körelmeye başlar.

Yaratıcılık özgür düşünme, varolan herşeye bilinen anlamı dışında anlam yükleyebilme, çerçevelerin dışına taşabilme yani çocuk kalabilmektir. Küçük çocukların eğitiminde özellikle üzerinde durmamız gereken düşünme sürecidir. Yaratıcı olan çocukların her zaman çok yüksek zekâyâ sahip olması şart değildir, yaratıcılık ve zekâ birbirinden bağımsız olarak ele alınır.

Yaratıcılık, hayatın ilk yıllarında çocuğun oyununda özellikle annenin bebeği ile oynadığı oyunlar esnasında kendini gösterir. Yaratıcı davranışın ortaya çıkıp gelişmesinde ki en büyük rolü bebeğin anne veya anne yerini tutan kişiyle olan ilişkisidir.

Doğumdan İki Yaşa Kadar:

Ligon'a göre çocuğun hayal gücü ilk yılda gelişmeye başlar. Çocuk; bu dönemde nesnelere isimlerini sorar, yeni sesler ve ritimler oluşturur, bir şey yarattığı zaman onu bitirmeden önce isimlendirmez, iki yaşındayken günlük rutin işleri önceden tahmin eder. Dokunma, tatma ve görme yoluyla herşeyi denemeye heveslidir. Çok meraklıdır. Fakat merakını kendine özgü yollarla ifade eder.

Bu dönemde yaratıcılığın gelişimi pek çok yollarla uyarılabilir. Hayal gücü basit oyunlar, büyük bloklar ve dolgu oyuncaklarla harekete geçirilebilir. Bu dönemde anne babalara çocuklarıyla basit sözel oyunlar oynamaları ve çocuklarının kendi yarattıkları şeylere verdikleri isimleri soru sormadan kabul etmeleri önerilir. Yine kelimelerin anlam kazandığı bu dönemde çocuklarına kelime öğretmeye çalışmaktan çok, kelimelerle ilgili şarkılar söyleyebilir.

İkiden Dört Yaşa Kadar:

Bu dönemde çocuk; dünyayı, yaşantıları ve yaşantılarının sözel ve hayalî oyunlarla tekrarı sayesinde öğrenir. Dikkat süresi kısadır ve yönlendirilmediği takdirde yaptığı etkinlikler sık sık değişir. Bağımsızlık duygusu gelişmeye başlar ve herşeyi kendisi yapmak ister. Bu durum kendi yeteneklerine güvenmesini sağlar. Çevreye olan merakı hâlâ devam etmektedir. Yaşadığı dünyayı keşfe-

derken onunla uyum sağlamayı da öğrenir.

Bu dönemde çocuklara yapılmış oyuncaklardan çok hayal gücünü harekete geçirebilecek, değişik şekiller oluşturulabilecek bloklar veya tuz seramiği verilebilir. Yine ebeveynler çocuklarıyla içinde yaşadıkları dünyayı beraberce keşfetmelidirler. Onları kendi başlarına yapmaları için cesaretlendirmelidirler.

Dörtten Altı Yaşına Kadar:

Bu dönemde çocuk ilk defa plan yapma becerisini öğrenir. Önceden bildiği oyunları ve işleri planlamaktan çok hoşlanır. Merakı sayesinde doğruyu ve yanlışlığı öğrenir. İlişkilerin nedenlerini anlamasa bile olaylar arasında ilişki kurar, hayali oyunda pek çok rolleri dener. Bu yaşlarda diğer insanların duygu ve düşüncelerinin farkında olur ve kendi davranışlarının başkalarını nasıl etkileyeceğini düşünmeye başlar.

Bu dönemde sözcük oyunları, yeni deneyimler yaratıcı sanatlar yoluyla kendine güven geliştirebilir. Çocukların yarattıkları ürünler yetişkin standartlarıyla karşılaştırılmamalıdır. Bu dönemde anne-baba ve öğretmenler çocukların fikirlerine göre değerlendirmeli ve yararlanmalıdır.

YARATICILIK EĞİTİMİNİN DESTEKLENMESİ

Yaratıcılığın desteklenmesi doğumdan itibaren başlamalıdır. Bu nedenle çocuğun ilk çevresi olan aile, daha sonra oyun ve okul çevresi ve diğer uyarıcılar (radyo, televizyon, dergiler, vs.) yaratıcılığın geliştirilmesinde etkilidir.

Yaratıcılık Eğitiminde Ailenin Rolü:

Doğduğu andan itibaren bebeğin yeni tanıştığı çevre ile uyumunu sağlamak, ailenin özellikle de iletişiminin daha yoğun olduğu annenin görevidir. Bu nedenle anne bebeği ne kadar küçük olursa olsun onunla oynamalı, ona dokunmalı, onu sesli ve sessiz uyarıcılarla tanıştırmalıdır. Küçük ses taklitleri yaparak, ona şarkı, ninni söyleyerek sesli uyarıcılar vermelidir. Değişik dokularda ve renklerde kumaş toplar, dolgu bebekler, mobiller hazırlanmalı bebek büyüdükçe ona ait eşya ve oyuncaklarının bulunduğu tehlikelerden uzak oynamaya ve yaratmaya elverişli bir fiziksel çevre düzenlenmelidir.

Aile dışardan satın aldığı oyuncakları ya da diğer materyalleri çocuğa sunmanın yanı sıra evdeki ve çevresindeki malzemeleri de kullanarak yeni ürünler yaratmaya çocuğunu teşvik etmelidir. Bunun için evde artık olarak nitelendirilecek plastik kutular ve şişeler, kapaklar, tuvalet kağıdı ruloları, renkli dergi sayfaları, artık kumaş ve yün parçaları, eski giysiler, kuruyemiş kabukları, büyük boy boncuklar, düğmeler vb. gibi malzemeler içindeki atıklar temizlenerek sağlıklı oyun malzemeleri hâlinde çocuğa sunulmalıdır.

Aile çocuğu ile birlikte yakın ve uzak çevresini tanımasına fırsat verici geziler düzenlemeli, çocuğa neye bakması, neyi görmesi, neyi iştmesi gerektiği konularında ona yol gösterici olmalı ve böylece yaratıcılık için çok önemli olan gözlem yapma yeteneği geliştirilmelidir.

ASPERGER SENDROMU

Asperger sendromu; bir grup nörolojik bozukluk olan otizm spektrum bozuklukları grubunun bir alt türünü oluşturan sağlık sorunudur. İsmi 1944 yılında hastalığı ilk kez tanımlayan Hans Asperger'den almıştır. Asperger sendromu olan çocuklarda; sözel olmayan iletişim alanında oldukça sınırlılık, jest ve mimik kullanmama, tek ton ses tonu ile konuşma, yaşlıları ile empati kurmama ama bunun yanı sıra normal zekâyâ sahip olma ancak sınırlı ilgi alanlarının olması söz konusudur. Teşhis 4-11 yaşları arasında konulmaktadır. Bu çocukların örgün eğitime devam edebildikleri, normal zekâ hatta normal zekânın bir üst zekâ seviyesinde olabildikleri bilinmektedir. Konuşmayı yaşında öğrendikleri, herhangi bilişsel gerilikleri olmayan bir çocuk grubudur.

Asperger sendromu 2003 yılında otizmin türlerinden biri olarak kabul edilip otizm spektrum bozukluklarından biri olarak tanımlanmıştır.

Asperger sendromu belirtileri nelerdir?

Bu çocuklarda, göz temasından kaçınma veya çok dikkatlice bakma gibi davranışsal bozukluklar görülmektedir. Sınırlı ilgi alanları vardır. Genellikle tek bir alanı kendilerine seçerler ve bu alanda inanılmaz bilgi birikimine sahip oluncaya kadar araştırmalarına devam ederler. Bu çocuklar ile konuştuğunuz zaman konuyu sürekli kendi ilgi alanına getirir ve sürekli kendi ilgi alanından bahsetmekten büyük bir zevk duyarlar. Yaşlıları arasında sıkıntı yaşamaya başlarlar. Asperger sendromlu çocukların empati yetenekleri yoktur. Sözel olmayan iletişimde beden dilini anlayamazlar, sözel olan iletişimde ise ses tonlama genellikle monoton ve tek düzedir. Karşıdaki kişinin jest ve mimiklerini anlayamadıkları için ses tonu değişiklikleri ile duygu durumunu anlamakta da büyük bir problem yaşarlar. Bu gruptaki çocukların motor hantallıklara sahip olabildikleri, küçük yaşlardan itibaren sakar olabildiklerinden de bahsetmek mümkündür.

Asperger Sendromu Tedavisi:

- Jest ve mimik tanıma
- Ses tonundan kaynaklanan farklılıklar
- Yüz ifadeleri
- İletişime geçme, iletişimi başlatma
- Sınırlı olan ilgi alanlarını genele yayma

Çocuklarda bu tekniklerin uygulanması ile çok ciddi başarılar elde edilebilir. Doğru bir yaklaşım ile kendi okullarında örgün eğitimlerine devam edebilir, normal sınırlarda bir yaşam sürebilirler. İşlerinde çok başarılı olabilirler.

UNUTULMAMALIDIR Kİ ERKEN MÜDAHALE BÜYÜK ÖNEM KAZANDIĞINDAN ERKEN TEŞHİSLE BÜYÜK BİR İLERLEME SAĞLANABİLİR.

Ramazan Tatlısı " Lokma "

Batı Trakya'da ramazan sofraları, geçmişten günümüze hayatımızda yer alan aile büyükleri ile küçüklerin aynı sofranın etrafında toplanarak oruçlarını açtığı, doyusya sohbet ettikleri ve bir sürü güzel anının konuşulduğu güzel bir gelenek hâline gelmiştir. Hepimiz aile büyüklerimizden ramazan sofrasında "Nerede o eski ramazanlar?" cümlesini duymuşuzdur.

Şu sıralar tuttuğumuz uzun süreli oruçların ardından kurduğumuz iftar sofralarına, diğer günlere nazaran daha çok özendiğimiz ortada. Hâl böyle olunca, bu güzel sofraların olmazsa olmazı gelen şerbetli tatlılar da her zaman yerini korumayı başarıyor. Biz de sizler için Batı Trakya'nın geleneksel şerbetli tatlısı olarak bilinen ramazan lokmasının tarifini hazırladık.

Malzemeler:

Hamuru için :

- 1,5 su bardağı tepeleme un,
- 1 su bardağı + 1 yemek kaşığı su,
- 2 tatlı kaşığı şeker,
- 1 tatlı kaşığı kuru maya ya da yarım küçük yaş maya,

Kızartmak için:

- Sıvı yağ,

Şerbeti için:

- 2, 5 su bardağı şeker,
- 2 su bardağı su,
- Göz kararı limon suyu.

Yapılışı:

İlk olarak şerbetimiz için şeker ve suyu bir tencereye koyup ocağa alalım. Kaynamaya başlayınca kadar kısık ateşte kaynatalım, inmeye yakın limon suyunu ilave edip ocaktan alalım. Hamur yoğurma kabımıza unumuzu koyalım, ortasını açıp suyu ilave edelim, maya ve şekeri koyup kaşıkla karıştıralım. Kek hamurundan biraz katı kıvamda yapıp, üzerini kapatarak mayalandıralım. Derin bir tencereyi ocağa alıp, bolca sıvı yağ koyup kızdıralım. Ocağın altını kapatıp, elimizi hamura koyup, yumruk yaparak sıkarken yağa batırılmış çay kaşığıyla üstten çıkan hamuru alıp, kızgın yağa atalım. Tenceremizin altı bir sıra dolana kadar tekrar ocağı açıp, lokmaları ara ara kevgir ile karıştırıp, altın sarısı olunca soğuk şerbetin içine dökelim, şerbetten çıkartalım. Bütün lokmalar bitene kadar aynı işleme devam edelim, lokmalarımız çitir çitir nefis oldu ve servise hazır. Ramazan sofralarındaki lokma tatlısı gibi ağzınız tatlı olsun. Deneyeceklere şimdiden afiyet olsun.

ÇOCUKLARDA DIŞ SAĞLIĞI

Diş Hekimi Sn Ayşe GALİP

Diş hekimi Sn. Ayşe GALİP ile "Çocuklarda Diş Sağlığı" konulu bir söyleşi gerçekleştirdik. Kendisine verimli bilgilerinden dolayı çok teşekkür ederiz.

Sayın Ayşe GALİP, çocukların diş hekimlerine karşı tutumu nasıl?

Biz, diş hekimlerinin en büyük korkusu korkan çocukların gelmesidir. Genellikle çocuklar evde zarar yaptıklarında anneler çocuklarını kendilerini doktora götürmekle korkuturlar. Dolayısıyla kontrol amaçlı da olsa diş hekimine gitme vakti geldiğinde çocuklar ağzını açmaya korkarlar. 40 senelik meslek hayatımda en büyük şikayetim annelerin çocuklarına müdahale etmeleridir. Aslında anne mudahalesi olmazsa küçük çocuklar bizim en kolay anlaşabildiğimiz hastalardır. Oyun gibi oturup hediyeler verdiğimizde seve seve gelirler.

Önleyici diş hekimliğinden biraz bahseder misiniz?

Mutlaka küçük yaşta fırçalamaya alıştırmaya dikkat etmek lazım. İlk zamanlar diş macununa dahi gerek yoktur. Mühim olan mekanik olarak alıştırmaktır. Diş macunu kullanılacaksa bile çok az miktarda kullanmak yeterlidir. Dişi, aslında macun değil fırçalama temizler. Fırçalama eylemini çocuğa sevdirmek, zevk almasını sağlamak gerekir. Tabi püskürtmeyle temizleterek veya flortalarak çürüklerin oluşmasını engellemek de mümkündür.

Çocuklar hangi yaşta ilk defa diş hekimini ziyaret etmelidir?

Genellikle süt dişleri 6 aydan itibaren çıkmaya başlar ve 3 yaşına kadar tamamlanır. Tabi, daha erken veya daha geç de çıkabilir. Süt dişleri tamamlandıktan sonra yani 3 yaşındayken, ilk diş hekimi ziyaretini yapabilirler. Bu ziyaret, eksik diş olup olmadığını kontrol ettirmek, diş temizliği ile ilgili bilgileri edinmek amaçlı yapılan bir ziyarettir. Çürük olmadığını düşünüp diş hekimine gitmemek büyük bir yanlıştır. Gözlerimizin göremediği çürükler olabilir.

Diş florlama hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Diş florlama bazı otoriteler tarafından kabul edilirken, bazıları tarafından kabul edilmez. Örneğin eskiden beri Almanya'da sular florlandığı için ekstra florlamaya gerek kalmaz. Kimilerine göre florlama zararlı olarak görülse de ben tecrübelerime dayanarak şunu söyleyebilirim. Belli yaşlarda dişleri florlanan çocukların gerçekten de çürüklerinde azalma olduğu görülüyor. Mesela aileler genellikle ilk çocuğa daha çok ilgi gösterdikleri ve daha sık diş hekimine götürdükleri için ilk çocuklarda çürüklere çok daha az rastlanılıyor. Ben faydasını gördüğüm için florlamayı öneriyorum ve hastalarımı 3 veya 6 ayda bir yapmaya çalışıyorum.

Diş değişim süreci nasıl oluyor?

Çocuklar 6 yaşına gelince değişim sürecine giriyor. Değişim ön dişlerden başlıyor ve sürekli dişler çıkmaya başlıyor. En fazla önem gösterilmesi gereken çocuğun birinci büyük azı dediğimiz, altı yaş dişidir. Azı dişleri süt dişlerinin en arka kısmındaki boşlukta olan büyük dişlerdir. Bunları aileler ileride değişeceğini düşündükleri için fazla önemsemesizler. Halbuki onlar ağızda en çok önemsenmesi gereken dişlerdendir. Böyle zannedilmesinden dolayı en büyük kayıplar da 6 yaş dişlerinde olur. Doğru dürüst temizlenemediği için ve beslenme şekillerinden dolayı ilk çürükler orada başlar. Bize gelindiğinde iş işten geçmiş olur. Bu durumda küçük çocuğa iğne yapıp müdahale etmek daha çok zorlaşır. Halbuki sorun küçük yaşta giderildiğinde kanal tedavisine gerek kalmadan bez dolgularla halledilebiliyoruz.

Diş eksikliklerine biraz değinir misiniz?

Diş eksiklikleri çok sık görülen bir olaydır. Artık birçok çocukta beslenme alışkanlıklarından kaynaklanan evrimsel

diş eksiklikleri görülebiliyor. Neredeyse hiçbir çocuk kopararak veya ısırarak yemeyi bilmiyor. Yumuşak beslenme tercih ediliyor. Örneğin eskiden etler kopararak yenirdi ve köpek dişleri işe yarıyordu. Şimdilerde ise çocukların %40-30'unda diş çarpıklıkları oluyor. Dolayısıyla köpek dişleri geriden veya eksik olarak çıkıyor. Bu durumda havuç, elma gibi yiyecekleri ısırarak yemek ve çiğnemek öneriliyor.

Sıkça karşılaştığımız bir başka durum ise süt dişi dururken arkadaki süt dişlerinin gelmeye başlamasıdır. Bu durumda yapılması gereken dişlerin çekilmesidir. Diş konusunda ikinci evrim ise seneler sonra kaybolacak yirmi yaş dişleridir. Eski insanlarda gömük yirmi yaş dişi ile karşılaşılmıyordu. Zamanımızda bu dişler de artık ya gömük çıkıyor ya da problemlili oluyor.

Yavaş yavaş eksilen dişlerden biri de küçük azılardan biridir. Son zamanlarda çocuklarda bunların eksik olduğunu görüyoruz. Bu durumda süt dişlerinin altından dişin gelip gelmediğini kontrol ettirdikten sonra süt dişini çekirmek gerekiyor. Çünkü eğer zamanından önce çekilirse genetik olarak eksik olduğu için diş çıkmaz.

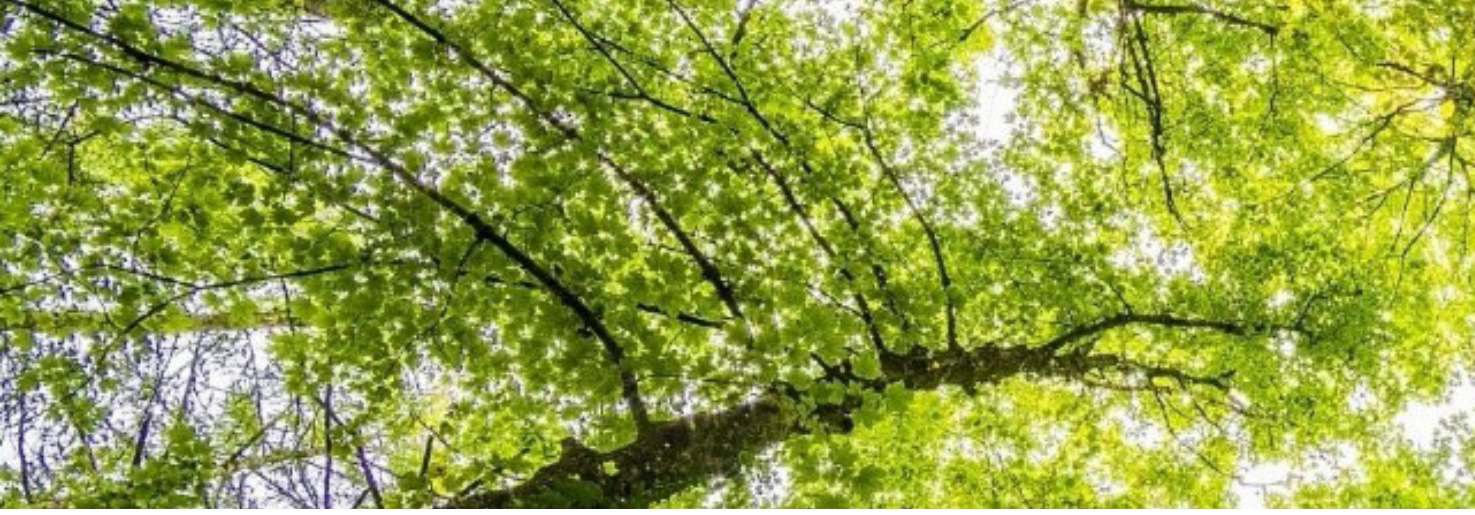
Diş kazalarından sonra ne yapılmalı?

Bir kaza anında anneler hemen kan görünce panik oluyor. Bu durumda ilk yapılması gereken dişlerin ağızda durup durmadığını kontrol etmek. Düştükten sonra ilk etapta ağız güzelce temizledikten sonra suyla gargara yapıp buz koyarak diş hekimine gitmek gerekir. Genellikle kayıplar ön dişlerde olduğu için ön dişleri kontrol etmek gerekir. Eğer düşen süt dişi ise yapacak hiç bir şey yok. Hemen bir diş hekimine götürüp alttaki dişin yerinde olup olmadığını kontrol ettirmek gerekir. Kaybolan dişin süt dişi mi, sürekli diş mi olduğunu tespit etmek gerekir. Kaza anında 6-7 yaşlarında sürekli dişler de yerlerinden çıkabiliyor. Sürekli dişin kaybolduğu vakalarda mutlaka etrafa bakıp dişi aramak lazım. Hemen onu bulup anında diş doktoruna götürülürse doktor onu yerine koyup yan dişlere bağlayıp sabitleyebilir. Sonrasında bir kanal tedavisi yapıp o diş muhafaza edilebilir. Yeter ki bulduktan sonra ya bir serumun içinde ya da serum yoksa tükürük gibi doğal bir sıvının içinde getirilmelidir. Süt dişi düşüp kaybolursa da alt dişleri pek etkilemediğinden sorun olmaz. Ama kazadan sonra bazı dişler sallanabiliyor. Bu durumda telaşa kapılıp dişi çekirmek yanlış olur. Sallanan dişlerin durumuna göre, örneğin iltihap varsa antibiyotik verilerek etrafı temizlenir. Sallanan dişler kendi kendine duruyor.

Son olarak eklemek istedikleriniz var mı?

Dikkat edilmesi gereken bir başka husus çikolata, portakal suyu veya asitli içecekler içildiğinde ağız duru suyla çalkalayıp temizlemektir. Hemen değil de aradan yarım saat geçtikten sonra fırçalamak gerekir. Dişlerin üzerine hafif pürüzlükler bıraktıkları için fırçalama esnasında dişlerin çizilmelerine yol açabilirler. Mümkün olduğu kadar kanal tedavisine gitmemek gerekir, süt dişleri çürüdükten sonra çok kolay şiştiğinden en ufak bir çürükte ağrı olmasa dahi doktora başvurulmalıdır. Süt dişlerinin en son değişme zamanı, 12 yaştır ve bunlar köpek dişleridir. Ailelerin buna dikkat etmesi gerekir çünkü süt dişleri dururken köpek dişleri gelmesi durumunda yamukluklara sebep olur.

Son olarak şunu da ekleyelim; ilk insanların 40 dişi vardı sonra bu sayı 32'ye düştü şimdi artık 20 yaş dişlerinin eksilmesiyle 28'e düşüyor. İnsan yaşam tarzıyla, yeme-içme alışkanlıklarıyla dişlerinde evrime neden oluyor.

BATI TRAKYA'DA ORMANCILIK

Mehmet EMİN kimdir?

5 Mayıs 1973 tarihinde Gümölcine Merkezde doğdum. İlkokulu mahallem olan Kırmahalle 2. Azınlık ilkokulu'nda okudum. Ortaokul ve liseye İstanbul Büyükçekmece Lisesi'nde devam ettim. Üniversite eğitimimi Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü'nde tamamladım. Daha sonra Selanik Aristotelis Üniversitesi'nde diploma denkliği için Dikaça tarafından çıkarılmış olan fark dersleri vererek diplomamı Yunanistan'a tanıtılmış oldum. Halen Gümölcine'de Orman Mühendisi olarak çalışmaktayım.

Bu mesleği tercih etme sebebiniz nedir? Mesleğinizin zorlukları nelerdir?

Bu mesleği tercih etme sebebim öncelikle doğa sevgisidir. Bu mesleğin doğa ile iç içe ağaçlarla, bitkilerle en yakın bir meslek olduğu için tercih ettim. Mesleğinizi sevdiğiniz zaman veya severek yaptığınız zaman bütün zorlukları görmezden gelir, onlarla mücadele edersiniz. Dolayısıyla zor gibi görünen şeyler ortadan kalkarsa da azalmış olur. Mesleğimin zorlukları öncelikle bölgemizde ve ülkemizde bu mesleğe yeterli önemin verilmemesi yani ormanlara yeterli yatırımın yapılmamasından kaynaklanan bazı idari zorlukları olduğunu söyleyebilirim. Bunlar kısaca ormanların işletilmesi için gerekli çalışmaların çok az olması, ağaçlandırma çalışmalarının yok denecek kadar az olması, yani ormanlara gerekli yatırımların yapılmayıp sadece maddi bir getiri olarak görülmesinden kaynaklı bazı sorunlar vardır. Ancak ormanlar sadece maddi getiri olarak bakılmaması gereken bunun yanında bir çok faydası olan alanlardır. (Su tutma, doğa koruma, canlıların yaşam alanı sağlama yerleridir.)

Ormanların faydalarına kısaca değinir misiniz?

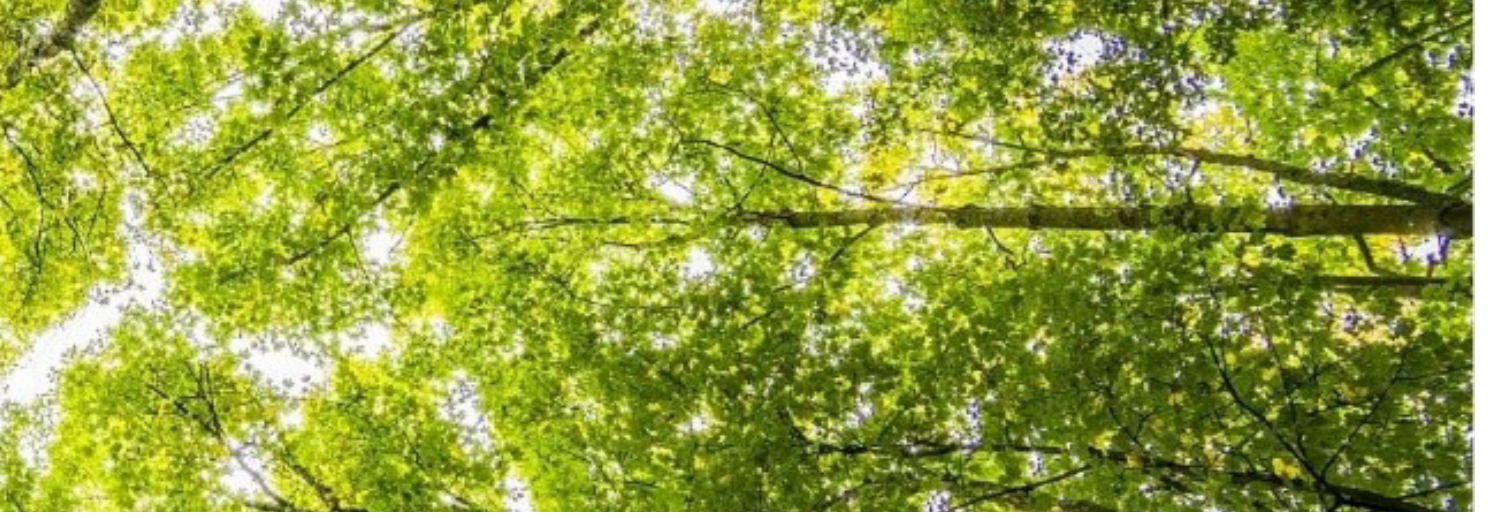
- 1- Oksijen ürettikleri için nefes alıp vermemize yardımcı olurlar.
- 2- Ormanlar ağaçlardan daha fazlasıdır, birçok canlıyı içinde barındırırlar.
- 3- Canlıların dolayısıyla insanların yaşam alanlarıdır.
- 4- Yağmur yağmasına yardımcı olurlar.
- 5- Sellere karşı mücadele ederler, toprak kaymasını önlerler.
- 6- Küresel ısınmaya karşı âdeta bir kalkan görevi görürler, dünyayı ve bizleri bu durumdan korurlar.
- 7- Yeraltı su depolarının kaynaklarını doldururlar ve dolayısıyla kuraklığı önlerler.

Bölgemizde bulunan ağaç türleri nelerdir?

Bölgemiz bu konuda zengin sayılabilecek bir bölgedir. Bölge ormanlarımızda doğal olarak yetişen başlıca ağaç türlerimiz şunlardır: Çam (birçok farklı türü mevcuttur), ladin, göknar, sedir, selvi, kayın meşe, çınar, kestane, ıhlamur, dişbudak, karaağaç, gürgen, söğüt, akasya, ardıç, ceviz, fındık, kavak, kızılçık, huş.

Fidan nasıl ve hangi zamanda dikilir? Ağacı budama için en uygun dönem ne zamandır?

Dikim zamanını belirlemede ağaç türlerinin tohum özellikleri, yetişme ortamı koşulları (toprak derinliği, ışık ve nem isteği) dikkate alınmalıdır. Fidan kökleri güneşe ve rüzgara karşı korunmalıdır. Fidan dikerken kökler kıvrılıp dönmemelidir, toprakta hava boşluğu kalmamalıdır. Dikilecek fidanın uzun olan kökleri önceden budanmalıdır. Tüp-

l ve kaplı fidanlar torbalardan veya kaplardan mutlaka ıkartılarak dikilmelidir. Bölgemizde yetiŖen aēa türleri iin örnek verecek olursak, erken sonbahar dikimi (ekim ayı) kızılam ve fıstık amında, sonbahar dikimi (ekim- kasım) meŖe, kayın, kestane, ceviz, ıhlamur, akasya, göknar, sedir ve ardıta, kiŖ dikimi (aralık-ocak) huŖ ve kızılaēata, erken ilkbahar dikimi (Ŗubat –mart) ladin, sarıam, karaam ve kızılaēata, ilkbahar dikimi ise (nisan-mayıs) karaaēa, kavak ve sētte uygulanır. Aēaların budama zamanı gelince, aēaları yılın her mevsiminde istediēimiz gibi budayamayız. Özellikle yapraklı aēalar, yapraklarını döktükten sonra budanmalıdır. Tarih vermek gerekirse bölgemizde budama iin en uygun zaman 15 Kasım- 15 Mart tarihleri arasındadır. Ancak don olayını dikkate alarak dondan önce aēır budamalar yapmamalıyız. Ormanda yetiŖen türler iin en uygun budama dönemi erken sonbahar (ekim) ya da mart ayı baŖlarında olmalıdır.

İklim deēiŖikliēi ve orman yangınlarıyla ilgili grŖ ve önerileriniz nelerdir? Nelere dikkat etmeliyiz?

İklim deēiŖikliēinin en önemli sebebi küresel ısınmadır. Küresel ısınma atmosfere salınan gazların neden olduēu dŖnlen sera etkisinin bir neticesidir. Aēalık alanların ve ormanların ortadan kalkması, bu alanlarda depolanan karbondioksit gazının yeniden atmosfere salınmasına ve sera etkisinin artmasına neden olmaktadır. Ormanlar yılda hektar baŖına 3-5 ton karbondioksit tutarken 8-13 ton arasında oksijen üretmektedirler. OrmansızlaŖmayla birlikte karbondioksit atmosfere salınmakta oksijen üretimi de büyük oranda dŖmektedir. Buna baēlı olarak küresel ısınma ve orman yangınları da artmaktadır. Orman yangınlarının nedenlerine gelince:

- İhmal ve dikkatsizlik nedeniyle ıkan yangınlar.
- Ormanda güvenlik tedbiri almadan ateŖ yakılması.
- Yakılan ateŖin söndürülmeden bırakılması.
- SnmemiŖ sigara izmariti ve ateŖin yere atılması.
- Orman iinde veya bitiŖiēindeki tarlalarda ot veya anız yakılması.
- Cam ve cam kırıklarının ormanda bırakılması.
- ocukların orman iinde ateŖle oynamaları.
- Yabani hayvanları yerleŖim yerlerinden uzaklaŖtırmak iin ıkarılan yangınlar.
- Tarlaları geniŖletmek iin ormanların kasıtlı olarak yakılması gibi nedenleri sayabiliriz.

Bunun neticesinde biyolojik eŖitlilik zarar görür, ormanda yaŖayan canlıların yaŖam alanları yok olur, sel taŖkın hava kirliliēi gibi doēal afetlerin sayısı hızla artar. İklim sisteminde bozulmalar meydana gelir. (Sıcaklık-rzgr-nem dengesi bozulur) Dikkat etmemiz gereken konular ise Ŗunlardır:

- Ormanlarda güvenlik tedbiri almadan kesinlikle ateŖ yakmamalıyız.
- Piknik ateŖleri söndürülmeden kesinlikle bırakılmamalıdır.
- Sigara izmaritlerini sönmeden yere atmamalıyız.
- Kuru ve rüzgarlı havalarda ateŖ yakmamaya dikkat etmeliyiz.
- Orman iindeki veya bitiŖiēindeki tarlalarda anız yakma, istenmeyen otları yakma, temel temizlemek iin ateŖ yakma gibi faaliyetlerden kesinlikle vazgemeliyiz.

BTAYTD eski BaŖkanlarından Mehmet EMİN'e dergimize katkılarından dolayı ok teŖekkr ederiz.

Ben de Pusula ekibinde görevli arkadaŖları tebrik ederim. Dergimizin yolu aık olsun. Daha ok okuyucuya ulaŖmanız dileēiyle...

SİZİN KALEMİNİZDEN - Diler İBiş

Bir yanım olgunlaşmak isterken
Bir yanım çocuk hala
Ne kadar kırılırsa kırılsın kalbim
Bir saç okşamasına kanacağım yine
Gülüşlerimde saklayacağım hüzünlerimi
Bir martı sesi duyacağım sonra
Umudu hatırlatacak bana
Bulutların güzelliğini
Belkide herşeyin yeniden başlaması gerektiğini
Gece olacak sessizlik saracak her yeri
Biraz sevgi ,iyi gelecek hepimize
İyileşecek kanayan tüm yaralarımız
Yıldız kayacak
Herşeye rağmen güneş yine doğacak

Sizin de yayınlamamızı istediğiniz şiirleriniz, yazılarınız, resimleriniz ve çektiğiniz fotoğraflar varsa, bize info@btaytd.com e-posta adresinden gönderebilirsiniz

4

Years
ΧΡΟΝΙΑ

.YIL

1982 - 2022

PUSULA